

fredelig udnyttelse af verdensrummet. Ud-kastet blev ved forhandlinger noget revideret og fremsattes derefter af 24 forslagsstillere, deriblandt USA og Storbritannien, Sovjetunionen, Sverige, Indien m. fl., alle medlemmer af rumudvalget.

Resolutionens titel er „Internationalt samarbejde om den fredelige udnyttelse af det ydre rum“, og den falder i fire afsnit.

I afsnit A beklages det, at rumkomiteen endnu ikke er fremkommet med indstillinger vedrørende de juridiske spørgsmål i forbindelse med den fredelige rumforskning, og komiteen opfordres til at fortsætte sine bestræbelser for at udarbejde grundlæggende juridiske principper for staternes udforskning og anvendelse af det ydre rum og vedrørende spørgsmålene om ansvar for ulykker i denne forbindelse samt om bistand til og tilbagesendelse af astronauter og rumfartøjer.

Som grundlag for dette arbejde henvises alle de førnævnte forslag til komiteens videre studier.

I afsnit B udtales anerkendelse af den udveksling af oplysninger på frivillig basis, som er kommet i gang og medlemsstaterne opfordres til at støtte de internationale programmer, der er omtalt i beretningen fra rumkomiteen og allerede under udvikling, således bl. a. det internationale samarbejdsår i forbindelse med den rolige solperiode (International Year of the Quiet Sun) og den internationale undersøgelse af magnetfelter. Endvidere anbefales det, at der under FN's auspici er finder et teknisk samarbejde sted i forbindelse med de videnskabelige programmer i den rolige solperiode.

Afsnit C omhandler Den meteorologiske Verdensorganisations forhold og indeholder en opfordring til medlemsstaterne om at udbygge deres vejrtjeneste og opfordre deres videnskabelige organisationer til samarbejde i den meteorologiske forskning.

Afsnit D omhandler Den internationale Telekommunikation Unions forhold, og heri understreges bl. a. betydningen af et internationalt samarbejde om udbygning af kommunikationsteknikken ved hjælp af opsendte satellitter. Endvidere anbefales det, at vedkommende internationale tekniske myndigheder reserverer tilstrækkelig radiofrekvens til trafikken i det ydre rum.

Resolutionsforslaget kom til afstemning

den 11. december og vedtoges enstemmigt. Den 14. december bekræftede plenarforsamlingen ligeledes enstemmigt, denne afstemning.

Debatten.

De forenede Staters repræsentant åbnede debatten den 3. december og omtalte indledningsvis det arbejde, der under FN's auspici er blevet udført i det forløbne år. Han konstaterede, at medens der inden for det teknisk-videnskabelige felt var opnået flere positive resultater, havde det ikke været muligt at nå til enighed, for så vidt angik de juridiske problemer i forbindelse med udforskningen og udnyttelsen af det ydre rum.

Taleren erklærede, at det var USA's opfattelse, at en udnyttelse af det ydre rum kun burde tjene fredelige formål. Det var imidlertid umuligt af adskille militær aktivitet i det ydre rum fra militær aktivitet på jorden, ligesom der ej heller kunne drages nogen fast grænse mellem en militær og en ikke-militær udnyttelse af det ydre rum. En konsekvens heraf var, at enhver stat måtte kunne anvende rumsatellitter til observation og indhentelse af oplysninger. Ligesom observationer fra det åbne hav var tilladt i folkeretten, måtte observationer fra det ydre rum være det. Hertil kom, at sådanne observationer tjente mangeartede formål af videnskabelig karakter. Selv om observationsatellitter havde såvel militære som videnskabelige og kommercielle formål, var der ikke i folkeretten basis for at rejse indsigelse imod dem. Omend enhver militær aktivitet i rummet ikke kunne forbydes, førend der gennemførtes et tilsvarende forbud på jorden, var dette forhold dog ikke til hinder for, at der toges skridt til at indføre kontrol med våben i det ydre rum. I denne forbindelse fremhævede taleren, at USA nærer ønske om ved en aftale at bringe atomvåbenforsøg i det ydre rum til ophør, og at USA ikke har til hensigt at stationere masseødelæggelsesvåben i det ydre rum, medmindre en sovjetisk aktion måtte nødvendiggøre dette. USA's repræsentant gennemgik derefter de amerikanske rumforskningsprogrammer og de opnåede resultater. På to områder var et snarligt internationalt samarbejde ønskeligt. For